

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
ФОРУМ - 2023»**

23-24 листопада 2023 року

Запоріжжя – 2023

ПРОБЛЕМА ГРИБКОВОЇ ПАТОЛОГІЇ СТОП І НІГТІВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Р.Л. Притула¹, І.В. Бушуєва², В.В. Парченко³

¹Національний військово-медичний клінічний центр
«Головний військовий клінічний госпіталь» з медичного постачання (Київ)
^{2,3}Запорізький державний медико-фармацевтичний університет (Запоріжжя)
valery999@ukr.net², parchenko@ukr.net³

Вступ. Грибок стопи і нігтів є доволі поширеною проблемою, яка може з'явитися зовсім несподівано і в невідповідний на це час. Ще одна назва цього стану – дерматофітія. Симптомами появи проблеми можуть бути: свербіж стоп і між пальцями; зміна структури і кольору нігтя; неприємний запах з-під нігтя; потовщення, лущення шкіри; відчуття болю при ходьбі; поява ран, тріщин, бульбашок з рідиною тощо. Першочергово інфекція поширюється на стопи, потім вражає нігтьову пластину пальців ніг.

Результати і обговорення. У сучасних умовах воєнних дій, які відбуваються на території України, у військових часто розвивається мікоз (грибок) стоп, який іще називають «стопою атлета». Причинами утворення цієї патології є посилене пітіння, довготривале носіння взуття, тиск, тертя, довготривалий контакт стоп з вологою, переохолодження, тривала неможливість дотримання санітарно-гігієнічних норм тощо.

Реаліями виступають відсутність або запізнення лікування, яке є не на часі, а хвороба прогресує і поширюється. Якщо мікоз з'явився у одного солдата, він може швидко вразити й інших.

Мікоз стоп має наступні ознаки: свербіж; лущення, яке часто починається з міжпальцевих проміжків; шкіра волога; неприємний запах; тріщини; плями рожевого кольору; дрібні рани; розчухи тощо.

Особливістю хвороби є те, що притаманні мікозу ознаки характерні й для інших дерматологічних хвороб. Щоб виключити інші патології, лікар зробить зішкріб для мікроскопії у гідроксиді калію. За наявності грибової інфекції у зразку буде виявлено гіфи (ниткоподібні утворення) гриба.

Головне завдання дерматолога — відрізнити дерматофітію від інших захворювань зі схожими проявами, таких як екзема, контактний алергічний дерматит, псоріаз, підошовний пустульоз та підошовна кератодермія.

Враховуючи обставини, що наші захисники не можуть отримати консультацію навіть онлайн, лікарі-дерматологи склали рекомендації, які допоможуть поліпшити стан стоп та зняти свербіж.

Поради містять дотримання наступних дій: після душу ретельно висушувати шкіру стоп; за умови підвищеного потовиділення та неприємного запаху застосовувати пасту Теймурова; прати та добре просушувати шкарпетки; не лягати спати у взутті та шкарпетках; мило, що використовується для миття ніг, не застосовувати для інших ділянок тіла; рушник для ніг бажано мати окремий та змінювати щодня; не ходити босоніж, бо можна заразити інших. Інфекція дуже заразна, тому якщо людина має мікоз, швидше за все, він з'явиться і в інших. Дерматофітія часто супроводжується появою тріщин на шкірі стоп, у які можуть проникати віруси і бактерії, що викликають більш серйозні системні захворювання.

Важко назвати найкращий засіб від грибка стопи, оскільки рівень ефективності препаратів відносно один одного зазвичай не тестується. Спираючись на результати діагностики, лікар допоможе підібрати ефективний засіб. Наносити місцеві засоби від грибка стопи, як правило, потрібно протягом 4 тижнів або принаймні іще впродовж тижня після зникнення всіх симптомів. В польових і траншейних умовах дотримуватися комплаєнса дуже важко і незручно.

Висновок. Дерматофітія є реальною проблемою військових у сучасних умовах воєнного часу. Створення ефективного, дієвого, безпечного і нетоксичного лікарського препарату є актуальним завданням вітчизняної фармації.